

Adapted from the original
Communication Matrix created for professionals

The central graphic is a collection of icons and text arranged on a light orange background. At the top, there are four icons: a solid red square, a black square with a white cartoon face of a child, a black square with a white hand holding a microphone, and a black square with a white cartoon face of a woman. Below these is the word "Communication" in a large, bold, black serif font. Underneath "Communication" is the word "Matrix" in the same font. To the left of "Matrix" are three icons: a black square with a white hand holding a microphone, a black square with a white coffee cup, and a black square with a white fan. To the right of "Matrix" is a black square with a white speech bubble containing the text "I want more". Below "Matrix" are three more icons: a black square with a white hand pointing to a sign that says "BUS", a black square with a white hand with fingers spread, and a solid red square. At the bottom right of this graphic area is a circular badge with a red border and a white background, containing the text "Especially For Parents" in a black serif font. The entire graphic is framed by a blue border and has several dotted lines extending from its bottom edge.

Charity Rowland, Ph.D.
©2004

Despre autor

Charity Rowland, Ph.D. este asociat al Institute on Disability & Development din Oregon, Universitatea Health & Science University din Portland, Oregon. A coordonat numeroase cercetări și proiecte în domeniul dezvoltării abilităților de comunicare pentru persoanele cu dizabilități severe și multiple.

© 2004 by Charity Rowland
All rights reserved.

Traducerea și adaptarea în limba română
Lector Univ. Dr. Carolina Hațegan și Dr. Dorina Talaș

Ce este Communication Matrix?

Scala **Communication Matrix** a fost elaborată pentru a arăta exact modul în care comunică un copil în momentul examinării. De asemenea, oferă idei pentru elaborarea unor obiective comunicaționale logice pentru copil. A fost publicată pentru prima dată în anul 1990 și revizuită în anul 1996 de către **Dr. Charity Rowland** de la **Universitatea Health & Science** din Oregon. Prima variantă a fost destinată în special terapeuților limbajului și cadrelor didactice, putând fi accesată și în prezent pe site-ul www.designtolearn.com. Această variantă pentru părinți este prezentată sub o formă mai "prietenoasă".

Rezultatele înregistrate cu ajutorul scalei Matrix sunt rezumate în pagina profilului. Profilul oferă o imagine de ansamblu asupra comportamentelor comunicaționale pe care le utilizează copilul și a mesajului transmis de acesta. Profilul este la fel cu cel generat de varianta Communication Matrix pentru specialiști. Părinții și specialiștii pot utiliza același formular pentru a-și arăta reciproc modul în care comunică un copil acasă precum și la școală. Mai jos este prezentat un exemplu al unui PROFIL completat pentru a exemplifica modul în care sunt prezentate rezultatele.

COMMUNICATION MATRIX PROFILE for Parents
 Charity Rowland, Ph.D.
 © 2004

Populația pentru care a fost elaborat instrumentul

Communication Matrix este adecvată pentru persoanele care se află în primele stadii de dezvoltare ale abilităților de comunicare. La copiii cu dezvoltare tipică abilitățile de comunicare care se regăsesc în scala Matrix pot să apară în intervalul 0-24 luni. Scala Matrix poate fi utilizată pentru persoanele cu orice tip de dizabilitate, incluzând persoane cu dizabilități severe și dizabilități multiple.

Communication Matrix nu se recomandă pentru persoanele care deja și-au însușit o modalitate de comunicare fluentă și inteligibilă.

Scala Matrix acceptă orice tip de comunicare comportamentală incluzând:

- **Forme /Modalități de comunicare augmentative și alternative:** imagini, echipamente electronice, sisteme voce-output, limbajul Braille, limbajul semnelor și simboluri ale obiectelor.
- **Comunicare pre-simbolică:** gesturi, mișcări ale corpului, sunete, priviri, expresii faciale.

Design-ul scalei Communication Matrix

Organizarea scalei Matrix are la bază evaluarea unui grup de 9 nou-născuți care au fost examinați de trei ori în intervalul 6-24 luni. Scala Matrix implică două aspecte majore ale comunicării: motivul pentru care oamenii comunică și comportamentele pe care oamenii le folosesc pentru a comunica.

Patru funcții ale comunicării

Scala Matrix se referă la patru funcții ale comunicării, funcții care apar în partea de jos a coloanelor din Profil: să REFUZE lucruri pe care nu le vrea; să OBȚINĂ lucruri pe care le vrea; să interacționeze SOCIAL; să ofere sau să caute INFORMAȚII. În spatele fiecărei funcții a comunicării există mesaje mai specifice pe care oamenii le transmit: acestea se regăsesc în întrebările la care veți răspunde în timp ce completați scala Matrix. Mesajele specific sunt:

1. REFUZĂ

Exprimă disconfort
Protestează
Refuză sau respinge ceva

2. OBȚINE

Exprimă starea de bine
Continuă o acțiune
Obține mai mult
Solicită continuarea acțiunii pentru mai mult timp
Solicită o nouă acțiune
Solicită un obiect pentru mai mult timp
Face alegeri
Solicită un obiect nou
Solicită obiecte absente

3. SOCIAL

Este interesat de alte persoane
Atrage atenția
Solicită atenție
Arată afecțiune
Salută persoane
Oferă, împarte lucruri
Atrage atenția altei persoane
Folosește formule de politețe

4. INFORMAȚII

Răspunde la întrebări cu “Da” și “Nu”
Adresează întrebări
Denumeste lucruri sau persoane
Face observații

Șapte niveluri ale comunicării

Scala Matrix este organizată pe șapte niveluri ale dezvoltării comportamentelor comunicative, reprezentate în cele șapte coloane ale Profilului. Aceste niveluri sunt:

I. Comportament pre-intenționat

Comportamentul copilului este neintenționat – dar reflectă starea sa generală (ex. foame, este ud, îi este somn). Părinții interpretează starea copilului pe baza comportamentelor generale: mișcările corpului, expresii faciale, sunete.

II. Comportament intenționat

Comportamentul copilului este intenționat (controlat de copil), dar încă nu înțelege sensul “Dacă fac așa, mama sau tata vor face acest lucru pentru mine” – cu alte cuvinte copilul încă nu comunică intenționat. Părinții continuă să interpreteze nevoile copilului și dorințele acestuia pe baza comportamentelor acestuia: mișcările corpului, expresii faciale, vocalize și priviri.

COMUNICAREA INTENȚIONALĂ ÎNCEPE LA NIVELUL III

III. Comunicare neconvențională

Copilul folosește comportamente pre-simbolice intenționate, pentru a-și exprima nevoile și dorințele. Comportamentele folosite în comunicare sunt pre-simbolice pentru că ele nu implică nici un simbol (în ele nu se regăsește nici un simbol). Sunt numite “neconvenționale” pentru că nu sunt acceptate social atunci când copilul crește: acestea include mișcări ale corpului, vocalize, expresii faciale și gesturi simple (exemplu: trage de oameni).

IV. Comunicare convențională

Copilul folosește comportamente pre-simbolice intenționate pentru a-și exprima nevoile și dorințele. Comportamentele folosite pentru a comunica sunt pre-simbolice pentru că nu implică niciun simbol. Gesturile “convenționale” se referă la comportamente precum arătatul și datul din cap “da”. Înțelesurile acestor gesturi sunt determinate de cultura în care sunt folosite. Noi, adulții, continuăm să folosim gesturi convenționale, în timp ce comunicăm. Constatăm că aceste gesturi (în special arătatul) necesită abilități vizuale și nu sunt adecvate copiilor cu deficiențe de vedere severe.

COMUNCAREA SIMBOLICĂ ÎNCEPE LA NVELUL V

V. Simboluri concrete

Copilul folosește așa numitele simboluri “concrete” care se aseamănă izbitor (foarte mult) din punct de vedere fizic cu ceea ce reprezintă – ele arată la fel, se simt la fel, se mișcă la fel sau sună la fel cu obiectul pe care îl reprezintă. Simbolurile concrete includ imagini simbol, obiecte folosite ca simboluri (șiretul reprezintă papucul), anumite gesturi “iconice” (indică un scaun pentru a comunica “stai jos”) și sunete (zumzăie când se referă la albină). Copiii cu deficiențe motorii severe pot accesa imagini sau obiecte simbol cu ajutorul unor echipamente mecanice sau prin indicarea, atingerea sau privirea acestora. Copiii care deja utilizează simboluri abstracte, (Nivelul VI) nu mai trebuie să folosească simboluri concrete: cei mai mulți copii sar peste acest nivel. Pentru unii copii care nu au învățat să folosească simboluri abstracte, simbolurile concrete (Nivelul V) pot servi ca punte de legătură spre utilizarea simbolurilor abstracte (Nivelul VI).

VI. Simboluri abstracte

Copilul utilizează simboluri abstracte precum vorbirea, limbajul semnelor, limbajul Braille sau cuvinte scrise. Aceste simboluri NU se aseamănă fizic cu ceea ce reprezintă. Sunt folosite pe rând în raport cu specificul situației de comunicare.

VII. Limbajul

Copilul utilizează simbolurile (orice fel de simboluri) în combinații de două sau trei simboluri (“vreau suc”, “eu merg afară”), în funcție de regulile gramaticale. Copilul înțelege că sensul combinațiilor de cuvinte poate diferi în funcție de aranjarea (ordinea) simbolurilor.

Să începem...

Vă rugăm să încercuiți una dintre afirmațiile de mai jos ce descrie cel mai bine abilitățile de comunicare ale copilului dumneavoastră.

A. Copilul meu nu pare să aibă control asupra propriului corp. Știu că vrea ceva numai când țipă sau mârâie, când este fericit zâmbește, iar când simte o stare de discomfort scoate diferite sunete și este agitat.

Dacă încercuiți această afirmație, mergeți la Secțiunea A (pagina 6).

B. Copilul meu are control asupra comportamentelor sale, dar nu le folosește să încerce să-mi comunice mie ceea ce vrea. Nu vine la mine să mă facă să înțeleg ce vrea, dar îmi este ușor să înțeleg pentru că încearcă să facă diferite lucruri pentru el/ea. Știe ce vrea și comportamentul său mă face să înțeleg ce vrea. Dacă s-a terminat mâncarea din farfurie și mai dorește, va încerca să își mai ia singur(ă) în loc să îmi comunice MIE să îi mai dau. **Dacă încercuiți această afirmație mergeți la Secțiunea B (pagina 9)**

C. Copilul meu încearcă să-mi comunice doar ceea ce-și dorește. Folosește gesturi și sunete diferite (arată, dă din cap, mă trage de mână sau se uită la mine și la ceea ce își dorește) pentru a-mi comunica ce dorește. De exemplu când mai vrea lapte îmi dă cana mie sau arată spre frigider. Nu folosește nici un tip de limbaj pentru a comunica. **Dacă încercuiți această afirmație, mergeți la Secțiunea C (pag. 13).**

SAU

Copilul meu mă face să înțeleg ce vrea utilizând o formă a limbajului sau comunicare simbolică (vorbire, cuvinte scrise, Braille). Când folosește aceste simboluri este clar că el/ea înțelege ce înseamnă aceste simboluri. **Dacă încercuiți această afirmație, mergeți la Secțiunea C (pagina 13).**

Instrucțiuni pentru Secțiunea A...

Înregistrarea scorului

Fiecărei întrebări îi corespunde un anumit mesaj pe care copilul s-ar putea să îl exprime în diferite moduri. Citiți fiecare întrebare și decideți dacă copilul poate să exprime mesajul descris. Apoi încercuiți ce comportamente folosește pentru a exprima acel mesaj; comportamente prezentate în lista următoare. De asemenea, trebuie să decideți dacă copilul dumneavoastră a deprins folosirea oricărui comportament pe care l-ați încercuit sau dacă se situează într-o etapă intermediară (în curs de dezvoltare). Puneți (X) în căsuța din dreptul comportamentului (de lângă comportamentul) pe care considerați că l-a deprins. Folosiți următoarea definiție pentru a decide dacă un comportament este deprins sau în curs de dezvoltare/formare.

În curs de dezvoltare

- manifestarea acestui comportament nu este consistentă
- manifestă acest comportament când este ajutat sau încurajat să îl facă
- manifestă acest comportament în una sau două contexte diferite, cu una sau două persoane diferite

Deprins

- manifestă acest comportament de cele mai multe ori, când i se creează ocazia
- manifestă acest comportament în diferite contexte, cu persoane diferite

Secțiunea A

La acest nivel, copilul dumneavoastră nu pare să aibă control asupra propriilor comportamente, dar reacționează la senzații. Reacțiile sale vă fac să înțelegeți cum se simte.

A.1 Exprimă Disconfort

Puteți să spuneți când copilul dumneavoastră simte disconfort (durere, este ud, îi este foame, este speriat)? Dacă da, ce face copilul dumneavoastră pentru a vă comunica aceste stări?

Mișcările corpului

- Schimbarea posturii
(corpul devine mai rigid, se răsuțește, se întoarce)
- mișcări ale membrelor
(lovește cu picioarele, lovește cu mâinile)
- mișcări ale capului
(își întoarce capul)

Primele Sunete

- plânge, mârâie,
strigă

Expresii faciale

- grimase

A.2 Exprimă Confort

Puteți să spuneți când copilul dumneavoastră este mulțumit sau se simte bine? Dacă da, ce vă face să credeți că el se simte bine?

Mișcările corpului

- își schimbă postura
(corpul devine mai rigid, se relaxează)
- mișcă membrele
(lovește cu picioarele, lovește cu mâinile)
- mișcările capului
(își întoarce capul)

Primele sunete

- gângurește, țipă

Expresii faciale

- zâmbește

A.3 Exprimă interes față de alți oameni

Puteți să spuneți dacă fiul/fiica dumneavoastră este interesat(ă) de alte persoane?

Dacă da, ce vă face să credeți că fiul/fiica dumneavoastră este interesat(ă) de alte persoane?

Mișcările corpului

- își schimbă postura
(corpul devine mai rigid, se relaxează)
- mișcările membrelor
(lovește cu picioarele, lovește cu mâinile)

Primele sunete

- gângurește, țipă

Expresii faciale

- zâmbește

Prezintă copilul dumneavoastră unele comportamente asupra cărora nu pare să aibă control?

Dacă da, mergeți la Secțiunea B (pagina 9) și verificați dacă puteți răspunde cu “Da” la unele întrebări. Dacă nu, mergeți la pagina 31.

Instrucțiuni pentru Secțiunea B ...

Înregistrarea scorului

Fiecare întrebare este relaționată cu un anumit mesaj pe care copilul dumneavoastră poate să îl exprime în mai multe moduri. Citiți fiecare întrebare și decideți dacă copilul dumneavoastră poate să exprime mesajul descris. Apoi încercuiți comportamentul pe care îl folosește pentru a exprima mesajul, dintre comportamentele de mai jos. Trebuie să decideți dacă copilul dumneavoastră a deprins utilizarea comportamentelor pe care le-ați încercuit sau dacă acele comportamente se situează într-o etapă intermediară (în curs de dezvoltare). Puneți (X) în căsuța din dreptul comportamentului (de lângă comportamentul) pe care considerați că l-a deprins. Folosiți următoarea definiție pentru a decide dacă un comportament este deprins sau în curs de dezvoltare/formare.

[/] În curs de dezvoltare

- manifestarea acestui comportament nu este consistentă
- manifestă acest comportament când este facilitat sau încurajat să îl facă
- manifestă acest comportament în una sau două contexte diferite, cu una sau două persoane diferite

[X] Deprins

- manifestă acest comportament de cele mai multe ori când i se creează ocazia
- manifestă acest comportament în diferite context, cu persoane diferite

Secțiunea B

La acest nivel copilul dumneavoastră poate să facă intenționat unele lucruri, dar nu realizează că poate să vă comunice anumite lucruri prin intermediul comportamentului său. De exemplu, el/ea poate să plângă și să se rostogolească peantru a-și lua sticla atunci când mai vrea să bea lapte, dar nu pare să plângă pentru a vă atrage dumneavoastră atenția să îi dați sticla.

B.1 Protestează

Puteți să spuneți când copilul dumneavoastră nu vrea ceva anume, cum ar fi un fel de mâncare, o jucărie sau un joc precum gădilatul?

Dacă da, cum se manifestă copilul, ce vă face să credeți că nu vrea un anumit lucru?

Mișcările corpului

- mișcările capului (se întoarce cu spatele, își dă capul pe spate)
- mișcările brațelor (lovește cu mâinile, împinge, aruncă)
- mișcările picioarelor (lovește podeaua cu piciorul, lovește persoane cu piciorul)
- pleacă de lângă persoane sau obiecte

Primele sunete

- țipă, smiorcăie

Expresii faciale

- se încruntă, grimase

B.2 Continuă o acțiune

Puteți să spuneți dacă uneori copilului dumneavoastră ar dori să continue o acțiune sau o activitate pe care tocmai ați întrerupt-o? (ex. legănatul, jocul cu o jucărie muzicală)

Dacă da, ce vă face să credeți că vrea să continue o activitate?

Mișcările corpului

- mișcările capului (mișcarea capului înainte și înapoi)
- mișcările brațelor (lovește cu brațele)
- mișcările picioarelor (lovește cu picioarele)

Primele sunete

- gângurește, țipă,

Vizual

- se uită la persoană

Expresii faciale

- zâmbește

B.3 Obține mai mult

Puteți spune că uneori copilul dumneavoastră vrea mai mult din ceva anume (mâncare sau jucărie)?
Dacă da, ce vă face să credeți că vrea mai mult?

Mișcările corpului

- se apropie de obiectul dorit
- mișcările capului
(mișcările capului înainte și înapoi)
- mișcările brațelor
(lovește cu brațele)
- mișcările picioarelor
(lovește cu picioarele)
- ia obiectul dorit

Primele sunete

- gângurește, țipă

Expresii faciale

- zâmbește

Vizual

- se uită la obiectul dorit

B.4 Atrage atenția

Face copilul dumneavoastră anumite lucruri pentru a vă atrage atenția, chiar dacă el nu încercă intenționat să obțină atenția dumneavoastră?

Dacă da, ce comportamente manifestă copilul dumneavoastră pentru a vă atrage atenția?

Mișcările corpului

- se apropie de persoană
- mișcarea capului
(mișcări ale capului înainte și înapoi)
- mișcări ale brațelor
(lovește cu brațele)
- mișcări ale picioarelor
(lovește cu picioarele)

Primele sunete

- gângurește,
țipă, face gălăgie

Expresii faciale

- zâmbește

Vizual

- se uită la persoană

Manifestă copilul dumneavoastră unele comportamente cu un anumit scop, pentru a vă comunica dumneavoastră ceva? Dacă da, mergeți la Secțiunea C (pagina 12) și verificați dacă puteți răspunde cu “Da” la unele întrebări. Dacă nu, mergeți la pagina 31.

Secțiunea C

La acest nivel copilul dumneavoastră știe că dacă face un anumit lucru, dumneavoastră veți reacționa într-un anumit mod și își folosește comportamentele pentru a comunica *intenționat*. Există mai multe modalități prin care un copil poate comunica intenționat. Unele dintre aceste modalități implică utilizarea unor simboluri (vorbiire, limbajul semnelor, imagini ale obiectelor, simboluri tri-dimensionale); altele implică gesturi specifice sau mișcări ale corpului; unele implică vocalize care nu reprezintă încă limbaj. Unii copii cu dizabilități motorii severe pot utiliza echipamente electronice pentru a comunica. Este important orice comportament pe care copilul îl manifestă **INTENȚIONAT pentru a vă comunica ceva. Nu uitați că unii copii accesează simbolurile prin intermediul unor dispozitive de comunicare.**

Instrucțiuni pentru Secțiunea C ...

Utilizarea dispozitivelor de comunicare

Copiii cu dizabilități motorii severe pot utiliza dispozitive mecanice de comunicare, care implică unele sisteme de simboluri. De exemplu, pot utiliza dispozitive prin apăsare cu diferite panouri pentru a identifica imagini simbol sau cuvinte scrise. Când apasă un panou/buton o înregistrare a vocii transmite un mesaj care identifică o imagine sau un cuvânt scris. În aceste cazuri, puteți considera că și acest copil utilizează simboluri prin intermediul dispozitivelor de comunicare (imagini, cuvinte scrise sau orice tip de simbol utilizat pentru a identifica un mesaj care a fost exprimat). Simbolurile care pot fi accesate prin intermediul dispozitivelor de comunicare includ:

Simboluri concrete

Fotografii/desene
Obiecte simbol reprezentând
mesaje specifice

Simboluri abstracte

Cuvinte scrise
Cuvinte Braille
Simboluri abstracte tri-dimensionale
Simboluri abstracte bi-dimensionale

Limbaaj

Combinații ale oricăror simboluri
de mai sus

Înregistrarea scorului

Fiecare întrebare este relaționată cu un anumit mesaj pe care copilul dumneavoastră poate să îl exprime în mai multe moduri. Citiți fiecare întrebare și decideți dacă copilul dumneavoastră poate să exprime mesajul descris. Apoi încercuiți comportamentul pe care îl folosește pentru a exprima mesajul din lista de mai jos. Trebuie să decideți dacă copilul dumneavoastră a deprins utilizarea comportamentelor pe care le-ați încercuit sau dacă acele comportamente se situează într-o etapă intermediară (în curs de dezvoltare). Puneți o linie [/] în căsuța din dreptul comportamentului în curs de dezvoltare/formare. Puneți (X) în căsuța din dreptul comportamentului (de lângă comportamentul) pe care considerați că l-a deprins. Folosiți următoarele definiții pentru a decide dacă un comportament este deprins sau în curs de dezvoltare/formare.

[/] În curs de dezvoltare

- manifestarea acestui comportament nu este consistentă
- manifestă acest comportament când este facilitat sau încurajat să îl facă
- manifestă acest comportament în una sau două contexte diferite, cu una sau două persoane diferite

[X] Deprins

- manifestă acest comportament de cele mai multe ori când i se creează ocazia
- manifestă acest comportament în diferite context, cu persoane diferite

C.1 Refuză sau respinge ceva

Arată intenționat copilul dumneavoastră că nu vrea un anumit lucru sau o anumită activitate? Dacă da, ce face copilul dumneavoastră pentru a refuza sau respinge ceva?

NIVELUL III

Mișcările corpului

- mișcările întregului corp (răsucire, înotare)
- mișcările capului (întoarce capul într-o parte)
- mișcări ale brațelor sau mâinilor
- mișcări ale picioarelor (lovește persoanele cu picioarele, lovește podeaua cu picioarele)

Gesturi simple

- împinge obiectul sau persoana

Primele sunete

- țipă, smiorcăie

Expresii faciale

- se încruntă, grimase

NIVELUL IV

Gesturi convenționale & Vocalize

- vă dă obiectul care nu îi place
- dă din cap "Nu"
- vocalize intonate specific ("uh-uh")

NIVELUL V

Simboluri concrete

- respinge o fotografie sau un desen al unui lucru care nu îi place
- respinge simbolul obiectului ce reprezintă elementul care nu îi place

NIVELUL VI

Simboluri abstracte

- cuvânt rostit ("Nu", "Gata")
- semn manual ("Nu", "Stop")
- cuvânt scris ("Nu", "Gata")
- cuvântul în Braille ("Nu", "Stop")
- simbol tri-dimensional abstract (pentru simbolul "Nu", "Stop!")
- simbol bi-dimensional abstract (pentru "Nu", "Stop")

NIVELUL VII

Limbaj

- combină două sau mai multe simboluri ("Oprește-te!", "Totul e gata.", "Nu merg afară.") Notați simbolurile

C.2 Solicită continuarea unei acțiuni

Copilul dumneavoastră vă arată intenționat că vrea să continue acțiunea pe care tocmai ați terminat-o (ex. jocul “Cucu-Bau” sau să faceți o jucărie să meargă)? Dacă da, cum solicită copilul dumneavoastră continuarea acțiunii?

LEVEL III

Mișcările corpului

- mișcările întregului corp (fandare, săritură)
- mișcările brațelor/mâinilor (lovește cu brațele)
- mișcările picioarelor (lovește cu picioarele)

Primele sunete

- gângurește, țipă, râde

Expresii faciale

- zâmbește

Vizual

- se uită la d-voastră

Gesturi simple

- vă ia de mână
- vă atinge
- se întinde spre d-voastră sau vă atinge

LEVEL IV

Gesturi convenționale & Vocalize

- vă cheamă
- își ține mâinile sus sau spre tine (pentru “vrea în brațe”)
- dă din cap

LEVEL V

Simboluri concrete

- indică fotografiile sau desenele acțiunilor dorite
- indică obiecte simbol reprezentând acțiunea dorită
- folosește pantomima pentru a comunica acțiunea dorită

NIVELUL VI

Simboluri abstracte

- cuvinte rostite (“mai”, “gâdilă”)
- face semn (“mai”)
- cuvinte scrise (“mai”, “gâdilă”)

- cuvânt în Braille (“mai”, “leagănă”)
- simbol tri-dimensional abstract (“mai”, “gâdilă”)
- simbol bi-dimensional abstract (“mai”, “mănânc”)

NIVELUL VII

Limbaj

- combină două sau mai multe simboluri (“mai gâdilă”, “încă o dată”)

Notați simbolurile

C.3 Solicită o nouă acțiune

Copilul dumneavoastră indică intenționat că el/ea vrea ca dumneavoastră să executați o acțiune nouă (una la care nu ați mai participat)? Dacă da, cum solicită copilul dumneavoastră (sau comandă/ordonă) o nouă acțiune?

NIVELUL III

Mișcările corpului

- mișcările întregului corp (sare în sus când vrea o acțiune nouă)

- mișcările brațelor/mâinilor (își mișcă brațele când vrea o acțiune nouă)

- mișcările picioarelor (mișcă picioarele când vrea o acțiune nouă)

Gesturi Simple

- vă ia mâna

Expresii faciale

- zâmbește

Vizual

- se uită la dumneavoastră

NIVELUL IV

Gesturi convenționale & Vocalize

- vă cheamă
- își tine mâinile sus sau spre dumneavoastră (pentru "sus")

NIVELUL V

Simboluri concrete

- indică pfofotografii sau desene ale acțiunilor dorite
- indică obiecte simbol reprezentând acțiunea dorită
- mimează acțiunea dorită
- mimează sunete care însoțesc acțiunea dorită

NIVELUL VI

Simboluri abstracte

- cuvânt rostit ("gâdilă")
- semn ("mânăncă")
- cuvânt scris ("gâdilă")
- cuvânt în Braille ("leagăn")
- simbol tri-dimensional abstract ("leagănă")
- simbol bi-dimensional abstract ("gâdilă")

NIVELUL VII

Limbaj

- combină două sau mai multe simboluri ("gâdilă-mă", "Eu vreau leagăn")

Notați tipul simbolului

C.4 Solicită un obiect pentru mai mult timp

Copilul dumneavoastră vă arată intenționat că vrea în continuare ceva (jucărie sau mâncare) după ce a avut deja acel obiect? Dacă da, cum solicită copilul dumneavoastră, pentru mai mult timp, un anumit obiect?

Nivelul III

Mișcările corpului

- mișcările întregului corp (se apropie de obiectul dorit)
- își mișcă capul spre obiectul dorit
- mișcări ale brațului/mâinilor

- mișcări ale piciorului

Gesturi simple

- vă ghidează mâna sau se trage spre obiectul dorit
- atinge obiectul dorit (fără să îl/o ia)
- se întinde spre un obiect sau atinge ușor obiectul

Primele sunete

- strigă, țipă

Expresii faciale

- zâmbește

Vizual

- se uită la obiectul dorit

NIVELUL V

Simboluri concrete

- indică fotografiile sau desene ale obiectului dorit
- indică obiectul simbol, reprezentând itemul dorit
- mimează obiectul dorit
- mimează sunetul obiectului dorit

NIVELUL IV

Gesturi convenționale & vocalize

- se uită când la d-voastră, când la obiectul dorit
- arată obiectul dorit

NIVELUL VI

Simboluri abstracte

- rostește cuvântul ("mai", "minge")
- face semn pentru ("mai", "păpușă")
- scrie cuvântul ("mai", "minge")
- scrie cuvântul în Braille ("mai", "suc")
- simbol abstract tri-dimensional pentru ("mai", "minge")
- simbol abstract bi-dimensional ("mai", "biscuit")

NIVELUL VII

Limbaaj

- combină două sau mai multe simboluri ("mai suc", "mai vreau balonașe")

Scrieți simbolurile

C.5 Face alegeri

Face copilul dumneavoastră alegeri **în mod intenționat**, între doi sau mai mulți itemi pe care îi oferiți în același timp? (Vă asigurați că observă toate opțiunile prezentate și nu doar indică primul obiect pe care îl vede.) Dacă da, cum face alegeri copilul dumneavoastră?

NIVELUL III

Mișcările corpului

- mișcările întregului corp (se apropie de obiectul dorit)
- își mișcă capul spre obiectul dorit

Vizual

- se uită la obiectul dorit

Gesturi simple

- vă ghidează mâna spre obiectul dorit
- se întinde spre obiectul dorit, atinge sau lovește ușor obiectul dorit (fără să îl ia)

NIVELUL IV

Gesturi convenționale & vocalize

- se uită când la d-voastră, când la obiectul dorit
- arată obiectul dorit

Simboluri concrete

- indică fotografii/desene ale itemilor doriți
- indică obiectul simbol, reprezentând itemul dorit
- mimează itemul dorit
- mimează sunetul dorit

NIVELUL V

NIVELUL VI

Simboluri abstracte

- rostește cuvântul ("acei", ori numește itemul)
- face semn pentru ("acei", ori numește itemul)
- cuvânt scris (numele itemului)
- cuvânt în Braille (numele itemului)
- simbol abstract tri-dimensional (numele itemului)
- simbol abstract bidimensional (numele itemului)

NIVEL VII

Limbar

- combină două sau mai multe simboluri abstracte ("Eu vreau tren.", "Eu vreau aceea.")
- Tipul simbolului
-
-

C.6 Solicită un obiect nou

Solicită **intenționat** copilul dumneavoastră un obiect nou (jucărie sau mâncare) pe care îl vede, aude sau atinge, dar pe care nu i l-ați mai oferit?

Dacă da, cum solicită copilul dumneavoastră un obiect nou?

NIVELUL III

Mișcările corpului

- mișcările întregului corp (se întinde spre obiect)
- mișcarea capului spre obiectul dorit

Vizual

- se uită la obiectul dorit

NIVELUL IV

Gesturi convenționale & vocalize

- se uită când la dumneavoastră, când la obiect
- arată spre obiectul dorit

Gesturi simple

- vă ghidează mâna sau vă trage spre obiectul dorit
- atinge obiectul dorit (fără să îl ia)
- se întinde spre obiectul dorit sau lovește ușor obiectul dorit

LEVEL V

Simboluri concrete

- indică fotografii sau desene ale obiectului dorit
- indică obiecte simbol reprezentând obiectul dorit
- mimează obiectul dorit
- mimează sunetul obiectului dorit

NIVELUL VI

Simboluri abstracte

- cuvânt rostit (“mașină”)
- limbaj mimico-gestual (“păpușă”)
- cuvânt scris (“minge”)
- cuvânt în Braille (“biscuite”)
- simbol abstract tri-dimensional (“mașină”)
- simbol abstract bi-dimensional (“suc”)

NIVELUL VII

Limbaj

- combină două sau mai multe simboluri (“vreau mașină”, “Eu vreau mingea”)

Tipul simbolului

C.7 Solicită obiecte care sunt absente

Solicită **intenționat** copilul dumneavoastră obiecte (jucării, mâncare, persoane) care nu sunt prezente în mediul înconjurător (lucruri pe care nu le vede, nu le aude, nu le atinge, aflate în altă cameră etc.)? Dacă da, cum solicită aceste obiecte absente?

NIVELUL V	NIVELUL VI	NIVELUL VII
 <p>Simboluri concrete</p> <ul style="list-style-type: none">☐ indică fotografii sau desenele obiectelor/persoanelor dorite☐ indică obiecte simbol reprezentând obiectul/persoana dorită☐ mimează obiectul dorit☐ mimează sunetul obiectului dorit	 <p>Simboluri abstracte</p> <ul style="list-style-type: none">☐ cuvânt rostit ("minge")☐ limbaj gestual ("păpușă")☐ cuvânt scris ("biscuite")☐ cuvânt în Braille ("suc")☐ simbol abstract tridimensional ("carte")☐ simbol abstract bidimensional ("minge")	 <p>Limbaj</p> <ul style="list-style-type: none">☐ combină două sau mai multe simboluri ("vreau minge", "Eu vreau mașina") <p>Tipul simbolului</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

»

C.8 Atrage atenția

Vă atrage atenția în mod intenționat copilul dumneavoastră? Dacă da, cum vă atrage atenția?

NIVELUL III

Primele sunete

- gângurește, țipă

Expresii faciale

- zâmbește

Vizual

- se uită la d-voastră

Gesturi simple

- mișcărilor brațului/mâinii (lovește cu brațele)
- vă atinge
- activează butonul sau “dispozitivul de chemare”

NIVELUL IV

Gesturi convenționale & vocalize

- vă cheamă printr-un gest
- arată spre d-voastră

NIVELUL VI

Simboluri abstracte

- cuvânt rostit (“uite”, “mama”)
- cuvânt în Braille (“uite”, “Mihai”)
- limbajul semnelor (“uite”, “tata”)
- simbol abstract tri-dimensional (“uite”, “mama”)
- cuvânt scris (“uite”, “mama”)
- simbol abstract bi-dimensional (“uite”, “profesor”)

NIVELUL VII

Limbaj

- combină două sau mai multe simboluri (“tata, uite”, “uită-te la mine”)

Tipul simbolului

C.9 Arată afecțiune

Arată copilul dumneavoastră în mod **intenționat** afecțiune față de dumneavoastră sau alte persoane? Dacă da, ce face copilul dumneavoastră pentru a-și arăta afecțiunea?

NIVELUL III

Primele sunete

- gângurește, țipă

Expresii faciale

- zâmbește

Gesturi simple

- mișcări ale brațului/mâinii
- vă atinge

Vizual

- se uită la d-voastră

NIVELUL IV

Gesturi convenționale & vocalize

- vă îmbrățișează, vă pupă, vă mângâie

NIVELUL V

Simboluri concrete

- arată fotografia sau desenul care reprezintă un concept precum “iubesc”

NIVELUL VI

Simboluri abstracte

- cuvânt rostit (“iubesc”)
- limbajul semnelor (“îmbrățișez”)
- cuvânt scris (“iubesc”)
- cuvânt în Braille (“iubesc”)
- simbol abstract tri-dimensional (“îmbrățișez”)
- simbol abstract bi-dimensional (“iubesc”)

NIVELUL VII

Limbaj

- combină două sau mai multe simboluri (“te iubesc”, “mie place mama”)

Tipul simbolului

C.10 Salută persoane

Salută copilul dumneavoastră în mod **intenționat** spunând “Salut!” sau “Pa!/La revedere!” când sosește cineva sau când pleacă cineva? Dacă da, cum vă salută sau cum salută copilul dumneavoastră alte persoane?

NIVELUL IV

Gesturi convenționale & vocalize

- mișcă mâna “Salut!” sau “Pa!/La revedere!”

NIVELUL V

Simboluri concrete

- arată fotografiile sau desene reprezentând salutul (“Salut!”, “Pa!/La revedere!”)

NIVELUL VI

Simboluri abstracte

- cuvânt rostit (“Salut”, “Pa!/La revedere!”)
- limbajul semnelor (“Salut”, “Pa!/La revedere!”)
- cuvânt scris (“Salut”, “Pa!/La revedere!”)
- cuvânt în Braille (“Salut”, Pa!/La revedere!”)
- simbol abstract tridimensional (“Salut”, “Pa!/La revedere!”)
- simbol abstract bi-dimensional (“Salut”, “Pa!/La revedere!”)

NIVELUL VII

Limbaj

- combină două sau mai multe simboluri (“Pa, mami!” “Bună dimineața, tati!”)

Tipul simbolului

C.11 Oferă lucruri sau împarte cu alții

Oferă copilul dumneavoastră lucruri sau împarte cu alții diferite lucruri în mod intenționat fără să aștepte nimic în schimb? Dacă da, cum oferă sau împarte cu dumneavoastră diferite lucruri?

NIVELUL IV

**Gesturi convenționale
& Vocalize**

vă dă sau vă arată ceva

vocalize specifice cu sunete asemănătoare întrebării “Vrei asta?”

NIVELUL VI

Simboluri abstracte

cuvânt rostit (“al tău”)

cuvânt în Braille (“al tău”)

limbajul semnelor (“al tău”)

simbol abstract tri-dimensional (“al tău”)

cuvânt scris (“al tău”)

simbol abstract bi-dimensional (“al tău”)

NIVELUL VII

Limbaj

combină două sau mai multe simboluri (“pentru tine”, “prăjitură pentru tine”)

Tipul simbolului

C.12 Vă atrage atenția înspre ceva

Vă atrage copilul dumneavoastră în mod intenționat atenția înspre ceva interesant (spune “Uită-te la aceasta!)? Dacă da, cum vă atrage atenția înspre ceva?

NIVELUL IV

- arată spre ceva
- se uită când la dumneavoastră, când la obiectul, persoanele sau locul țintă

NIVELUL VI

Simboluri abstracte

- cuvânt rostit (“uite”, “acolo”)
- cuvânt în Braille (“uite”, “acolo”)
- limbajul semnelor (“uite”, “acolo”)
- simbol abstract tri-dimensional (“uite”, “acolo”)
- cuvânt scris (“uite”, “acolo”)
- simbol abstract bi-dimensional (“uite”, “acolo”)

NIVELUL VII

Limбай

- combină două sau mai multe simboluri (“Uite aici. “Uită-te la aceea”)

Tipul simbolului

C.13 Folosește formule de politețe

Folosește copilul dumneavoastră în mod intenționat formule de politețe pentru interacțiune socială, vă cere permisiunea înainte să facă ceva, spune “te rog”, “mulțumesc”, sau “scuză-mă”? Dacă da, ce formule sociale de adresare utilizează copilul dumneavoastră?

NIVELUL IV

 Gesturi convenționale & Vocalize

☐ Arată spre ceva ca și când ar spune “Pot să îl am?”	☐ vocalize specifice (sunete întrebătoare pentru “Pot să?”)
--	--

NIVELUL VI	NIVELUL VII
 Simboluri abstracte	 Limbar
☐ cuvânt rostit (“te rog”)	☐ combină două sau mai multe simboluri (“Da, te rog!” “Mami pot să?”)
☐ limbajul semnelor (“mulțumesc”)	Tipul simbolului
☐ cuvânt scris (“te rog”)	_____
☐ cuvânt în Braille (“îmi pare rău”)	_____
☐ simbol abstract tri-dimensional (“te rog”)	
☐ simbol abstract bi-dimensional (“mulțumesc”)	

C.14 Răspunde la întrebări cu “Da” și “Nu

Spune copilul dumneavoastră **intenționat** “da”, “nu” sau “nu știu” ca răspuns la o întrebare? Dacă da, cum răspunde copilul dumneavoastră la întrebările cu răspuns “da” și “nu”.

NIVELUL IV

Gesturi convenționale & vocalize

- da din cap “da”
- da din cap “nu”
- ridică din umeri
- vocalize specifice indicând da, nu (“uh-huh,” “nu-uh”)

NIVELUL V

Simboluri concrete

- arată fotografii sau desene reprezentând “da” sau “nu”

NIVELUL VI

Simboluri abstracte

- cuvânt (“da”, “nu”)
- limbajul semnelor (“da”, “nu”)
- cuvânt scris (“da”, “nu”)
- cuvânt în Braille (“da”, “nu”)
- simbol abstract tri-dimensional (“da”, “nu”)
- simbol abstract bi-dimensional (“da”, “nu”)

NIVELUL VII

Limbaj

- combină două sau mai multe simboluri (“nu așa,” “nu știu”)

Tipul simbolului

C.15 Adresează întrebări

Vă adresează copilul dumneavoastră întrebări (chiar dacă nu utilizează cuvinte), așteptând un răspuns de la dumneavoastră? Dacă da, cum vă adresează copilul dumneavoastră întrebări?

NIVELUL IV

- ridică mâinile, ridică umerii pentru a întreba
- se uită când la dumneavoastră, când la obiectul sau locul dorit
- vocalize specifice pentru a întreba

NIVELUL VI

- cuvânt rostit ("cine?", "ce?", "unde?", "când?", "de ce?")
- cuvântul în Braille ("cine?", "ce?", "unde?", "când?", "de ce?")
- limbajul semnelor ("cine?", "ce?", "unde?", "când?", "de ce?")
- simbol abstract tri-dimensional ("cine?", "ce?", "unde?", "când?", "de ce?")
- cuvânt scris ("cine?", "ce?", "unde?", "când?", "de ce?")
- simbol abstract bi-dimensional ("cine?", "ce?", "unde?", "când?", "de ce?")

NIVELUL VII

- combină două sau mai multe simboluri ("cine acela?", "unde mergi tu?")

Tipul simbolului

C.16 Denumește lucruri sau persoane

Numește sau denumește copilul dumneavoastră obiecte, persoane sau acțiuni fie spontan, fie ca răspuns la o întrebare pe care i-ați adresat-o (exemplu “ce este aceea?”)

NIVELUL V	NIVELUL VI	NIVELUL VII
 Simboluri concrete	 Simboluri abstracte	 Limbaaj
☐ arată fotografiile sau desene pentru obiect/ persoană/loc /activitate	☐ cuvânt rostit (numele itemului)	☐ combină două sau mai multe simboluri (“acea mașină”, “aceasta este mașina”)
☐ arată obiecte simbol reprezentând obiect/simbol/persoana/ locul/activitatea dorită	☐ limbajul semnelor (numele itemului)	Tipul simbolului _____
☐ mimează acțiunea sau obiectul	☐ cuvânt scris (numele itemului)	_____
☐ mimează sunete sau obiecte	☐ cuvânt Braille (numel itemului)	
	☐ simbol abstract tri-dimensional (numele itemului)	
	☐ simbol abstract bi-dimensional (numele itemului)	

C.17 Face observații

Vă oferă copilul dumneavoastră în mod spontan (fără să fie întrebat) informații despre lucruri sub forma unor observații/remărci (“aceea e draguță”, “fierbinte” etc.)? Dacă da, cum face aceste observații?

NIVELUL V	NIVELUL VI	NIVELUL VII
 Simboluri concrete	 Simboluri abstracte	 Limbaaj
☐ arată fotografia sau desenul pentru obiectul / persoana/locul/ activitatea/calitatea dorită	☐ scuvânt rostit (“frumos”)	☐ combină două sau mai multe simboluri (“tu drăguț”, “aceea prea rece”)
☐ arată obiectul simbol reprezentând obiectul/persoana/locul/ac-tivitatea/calitatea dorită	☐ limbajul semnelor (“rece”)	Tipul simbolului _____
☐ mimează o acțiune, persoană sau calitate	☐ cuvânt scris (“fierbinte”)	_____
	☐ cuvânt Braille (“rău”)	
	☐ simbol abstract tri-dimensional (“drăguț”)	
	☐ simbol abstract bi-dimensional (“galben”)	

Profilul ...

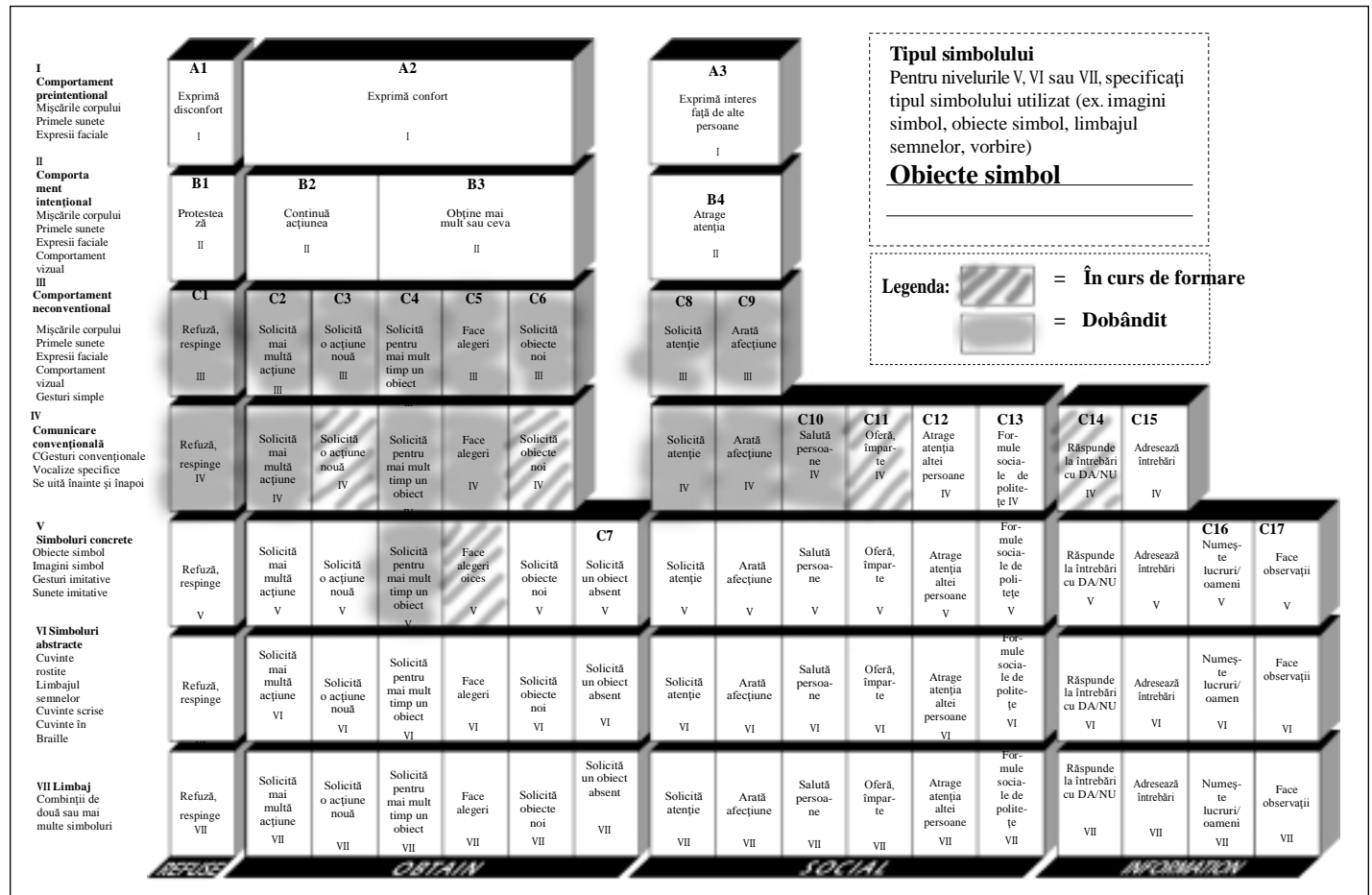
Profilul este conceput pentru a vă oferi un rezumat vizual, prezentat pe o singură pagină, a competențelor de comunicare ale copilului. Dintr-o singură privire puteți observa dezvoltarea copilului în domeniul comunicării, utilizând cele șapte nivele ale comunicării și cele patru motive majore ale comunicării discutate în paginile 2-4. Este important să înțelegeți că un copil cu deficiențe fizice severe ar putea să prezinte unul sau două comportamente comunicative, precum privirea sau activarea unui buton. Rezultatele Profilului nu fac distincție între o persoană care prezintă o singură modalitate de comunicare a unui mesaj și o persoană care prezintă mai multe modalități de comunicare ale aceluiași mesaj.

Rezultatele Profilului pot fi introduse pentru a face distincția între competențele dobândite și cele în curs de formare. Dacă un anumit comportament este cotate ca dobândit pentru un anumit mesaj (un mesaj este reprezentat de o căsuță în Matrice), atunci mesajul ar

trebui să apară dobândit în cadrul Profilului, chiar dacă ați notat unele comportamente în curs de dezvoltare pentru același mesaj. În exemplul de mai jos, culoarea mai închisă reprezintă comportamentele dobândite, iar căsuțele hașurate reprezintă comportamentele în curs de formare.

Căsuțele hașurate ale profilului vă arată ce fel de mesaje poate copilul dumneavoastră comunica în prezent și ce nivel al comportamentelor comunicative folosește copilul dumneavoastră pentru a comunica acele mesaje. Cele mai multe persoane se află între două sau mai multe nivele de comunicare în același timp.

Dacă marcați opțiunea B sau C de la pagina 5 (Să începem), atunci nu ați răspuns la întrebările din Secțiunea A și /sau B referitoare la primele niveluri ale comunicării (Nivelul I și II). În această situație, nu va apărea nimic în acele Nivele ale Profilului (așa cum se poate observa în exemplul următor). Presupunerea este că acele niveluri ale comunicării au fost înlocuite de alte niveluri mai avansate ale comunicării și nu mai sunt relevante.

Trei modalități de completare a Profilului

Transferul informațiilor din matrice în profil poate fi puțin dificil. Aveți trei opțiuni: completați-o singur, cereți unui membru al echipei care lucrează cu copilul dumneavoastră să o completeze sau completați online.

1. Completați-o singur. Puteți transfera informațiile din matrice în Profil utilizând instrucțiunile următoare. Pe fișă ați încercuit modalități specifice în care copilul dumneavoastră comunică pentru itemii A1-A3, B1-B4 și C1-C17. Sub fiecare dintre acești itemi sunt câteva categorii de comportamente precum: primele sunete și simboluri concrete. Pentru a complete Profilul, veți hașura căsuța corespunzătoare acelor itemi și categorii pentru care ați marcat cel puțin două tipuri de comportamente comunicative. Decideți ce cod veți folosi pentru a distinge comportamentele dobândite de comportamentele în curs de formare; puteți utiliza diferite culori sau o culoare închisă pentru comportamentele dobândite și hașurarea celor în curs de formare

Pentru întrebările A și B, hașurați în Profil căsuța cu numărul corespunzător pentru întrebările la care ați marcat cel puțin un comportament. De exemplu, itemul A1 are trei categorii (mișcările corpului, primele sunete și expresii faciale). Dacă ați notat oricare comportament sub A1, veți căuta căsuța cu A1 (exprimă disconfort) în Profil. Dacă oricare comportament a fost dobândit (chiar dacă este singurul), îl veți marca dobândit. Dacă există unul sau mai multe comportamente în curs de formare și nici un comportament dobândit îl veți marca în curs de formare. În caz contrar va fi lăsată goală. Dacă ați trecut peste Secțiunea A și B deoarece copilul dumneavoastră a trecut de aceste niveluri, puteți să lăsați acele căsuțe libere.

Pentru întrebările de la secțiunea C sunt mai multe categorii care cuprind câteva niveluri ale comunicării, categorii numite în fișă. De exemplu, întrebarea C1 are opt categorii, dintre care patru sunt în nivelul III și câte una pentru Nivelul IV, V, VI și VII. Dacă ați marcat unul sau mai multe comportamente în dreptul Mișcările corpului, Primele sunete, Expresii faciale sau Gesturi simple, veți hașura în căsuța sub coloana C1 (Refuză, Respinge) de la nivelul III. Dacă marcați și un comportament de la Simboluri abstracte, veți hașura căsuța de la nivelul IV din coloana C1. Să vă amintiți să marcați distinctiv comportamentele dobândite și în curs de formare așa cum este descris mai sus.

2. Cereți altcuiva să completeze pentru dumneavoastră. Dacă logopedul copilului dumneavoastră sau un profesor utilizează versiunea Matrix pentru profesioniști (sau chiar dacă nu), puteți cere acelei persoane să transfere informațiile dumneavoastră în Profil pentru dumneavoastră.

3. Completați online. Versiunea Communication Matrix pentru părinți este disponibilă online pe site-ul www.communicationmatrix.org. De asemenea, puteți transfera informațiile de pe fișa dumneavoastră în formularul online. După ce ați încărcat informațiile, este generat automat Profilul pentru a fi printat. Acest serviciu este gratuit.

Utilizarea pentru Communication Matrix Rezultate pentru planificarea instrucțională

Rezultatele obținute cu ajutorul scalei Communication Matrix pot fi utile pentru părinți și educatori pentru a decide asupra obiectivelor generale comunicaționale adecvate în raport cu abilitățile actuale ale copilului. Puteți elabora un obiectiv general de intervenție (ce nivel al comunicării să atingă); precum și obiective specifice (ce comportamente și mesaje comunicative să atingă).

În general, unui copil ar trebui să i se permită să funcționeze la nivelul actual al comunicării, în timp ce este stimulat constant spre atingerea următorului nivel logic al comunicării. Prima decizie pe care trebuie să o luăm este dacă să ne concentrăm în principal asupra dezvoltării competențelor copilului la actualul nivel (așa veți proceda dacă acel copil prezintă un număr limitat de comportamente comunicative sau mesaje din nivelul respectiv) și/sau să începem să atingem unele comportamente de la următorul nivel. Următoarea decizie pe care trebuie să o luăm este asupra căror comportamente comunicative să țintim. Ar trebui să atingem numai comportamente existente sau să tindem spre altele noi? Decizia trebuie să o luăm având în vedere abilitățile motorii generale, motorii fine, vocale și senzoriale ale copilului, precum și barierele pe care le poate întâmpina copilul pentru a produce anumite comportamente. Trebuie să aveți în vedere orice limitare cognitivă care poate să îl împiedice pe copil să înțeleagă anumite tipuri de simboluri. În final, trebuie să decideți exact care mesaj trebuie să îl dobândească copilul. Raportați-vă la Profil pentru a determina dacă există unele lacune în abilitățile de comunicare ale copilului și să aveți în vedere atingerea unor mesaje noi, pe care copilul trebuie să le exprime.

Numele _____

Data _____ / _____

Completat de _____

I Comportament pre-intențional 0-3 luni.	(1) Exprimă disconfort	(1) Exprimă confort					(1) Exprimă Interes față de alte persoane										
	II Comportament intențional 3-8 luni.	(2) Protestează	(2) Continuă acțiunea	(3) Obține Mai mult sau ceva			(2) Atrage atenția										
III Comunicare neconvențională 6-12 luni.		(3) Refuză, Respinge	(4) Solicită continuarea acțiunii	(5) Solicită o nouă acțiune	(6) Solicită pentru mai mult timp un obiect	(7) Face alegeri	(8) Solicită un obiect nou	(3) Solicită atenție	(4) Arată afecțiune								
	IV Comunicare convențională 12-18 luni.	Refuză, Respinge	Solicită continuarea acțiunii	Solicită o nouă acțiune	Solicită pentru mai mult timp un obiect	Face alegeri	Solicită un obiect nou	Solicită atenție	Arată afecțiune	(5) Salută persoane	(6) Oferă, împarte	(7) Atrage atenția altei persoane	(8) Formule sociale de politețe	(1) Răspunde la întrebări cu DA/NU	(2) Adresează întrebări		
V Simboluri concrete 12-24 luni		Refuză, Respinge	Solicită continuarea acțiunii	Solicită o nouă acțiune	Solicită pentru mai mult timp un obiect	Face alegeri	Solicită un obiect nou	(9) Solicită un obiect absent	Solicită atenție	Arată afecțiune	Salută persoane	Oferă, împarte	Atrage atenția altei persoane	Formule sociale de politețe	Răspunde la întrebări cu DA/NU	Adresează întrebări	(3) Numește lucruri/persoane
	VI Simboluri abstracte 18-24 luni	Refuză, Respinge	Solicită continuarea acțiunii	Solicită o nouă acțiune	Solicită pentru mai mult timp un obiect	Face alegeri	Solicită un obiect nou	Solicită un obiect absent	Solicită atenție	Arată afecțiune	Salută persoane	Oferă, împarte	Atrage atenția altei persoane	Formule sociale de politețe	Răspunde la întrebări cu DA/NU	Adresează întrebări	Numește lucruri/persoane
VII Limbaj 24 luni. +		Refuză, Respinge	Solicită continuarea acțiunii	Solicită o nouă acțiune	Solicită pentru mai mult timp un obiect	Face alegeri	Solicită un obiect nou	Solicită un obiect absent	Solicită atenție	Arată afecțiune	Salută persoane	Oferă, împarte	Atrage atenția altei persoane	Formule sociale de politețe	Răspunde la întrebări cu DA/NU	Adresează întrebări	Numește lucruri/persoane

Tipul simbolului
 Pentru nivelele V, VI sau VII,
 specificați tipul simbolului utilizat
 (ex. imagini, simboluri tri-
 dimensionale, limbajul semnelor,
 vorbire)

CARACTERISTICI

Comportamentele pre-intenționale comunicative exprimă starea de bine (Nivelul I) sau îndeplinesc funcții comunicative (Nivelul II)	Comunicarea pre-simbolică implică/presupune comunicarea cu ajutorul comportamentelor lor motorii și vocale (Nivelurile I-IV)
Comportamentele intenționate de comunicare exprimă intențiile de comunicare (Nivelurile III-VII)	Comunicarea simbolică presupune comunicarea cu ajutorul simbolurilor (Nivelurile V-VII)

PROFILUL COMMUNICATION MATRIX *pentru părinți*

Charity Rowland, Ph.D.

© 2004

*Oregon Health & Science
University Toll free 888-909-4030
www.designtolearn.com*

Communication Matrix ... Special pentru părinți

este un instrument de evaluare a abilităților de comunicare destinat persoanelor care se află în primele stadii ale dezvoltării comunicării. Adaptează toate modalitățile de exprimare și este utilă persoanelor care nu utilizează comunicarea convențională cu sens. Această versiune pentru părinți este perfect compatibilă cu versiunea pentru profesioniști, dar este prezentată într-o formă mai “prietenosă”.

Oregon Institute on Disability & Development
Design to Learn Projects
Toll free 1-888-909-4030

Vizitați site-ul:
www.designtolearn.com
pentru alte informații și materiale practice